

06 aprilie 2020

La Nr.

Nr. 12-9/42

din

Doamnei Lucia CACIUC
Şef interimar al Direcţiei municipale
pentru protecţia drepturilor copiilor
sediul: mun. Chişinău, str. str. Alexandru Vlahuţă, nr. 3
chisinaudmpdc@gmail.com2

În contextul situaţiei pandemice create de noul CORONAVIRUS şi în baza Hotărârii Comisiei Naţionale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 6 din 10 martie 2020 privind evoluţia situaţiei a infecţiei COVID-19, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului precizează **că monitorizează în continuare respectarea drepturilor copilului conform dispoziţiilor articolul 5, alineatul 6 al Legii nr. 52 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul)** care prevede că declararea stării de urgenţă, de asediu sau de război pe întreg teritoriul ţării sau în unele localităţi nu suspendă activitatea Avocatului Poporului.

Reieşind din situaţia epidemiologică alarmantă din ţară şi în condiţiile stării de urgenţă declarată pe întreg teritoriul Republicii Moldova, îmi exprim îngrijorarea privind respectarea drepturilor la sănătate, asistenţă şi protecţie socială a copiilor în situaţie de risc (conform prevederilor Legii nr. 140/2013), dar şi a copiilor cu dizabilităţi.

În această perioadă, consider stringentă intensificarea colaborării structurilor, instituţiilor şi serviciile care activează în domeniile asistenţei sociale, educaţiei, ocrotirii sănătăţii, organelor de drept în conformitate cu mecanismul de cooperare intersectorială, în vederea implementării politicilor statului pentru asigurarea funcţionalităţii sistemului naţional de protecţie a drepturilor copilului.

În circumstanţele organizării muncii la distanţă a multor entităţi publice, am îngrijorări în privinţa modului în care se monitorizează şi se acordă asistenţa copiilor aflaţi în situaţie de risc. În acest context, rog să mă informaţi cum este organizat procesul de lucru al autorităţilor tutelare şi **funcţionalitatea mecanismului intersectorial de cooperare**¹, în vederea asigurării protecţiei copiilor:

- cu dizabilităţi;
- potenţiale victime ale violenţei sau neglijenţei;
- lipsiţi de îngrijire şi supraveghere din partea părinţilor;
- aflaţi în situaţie de stradă;

¹ Cap. IV din Legea nr. 40 privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi

- din instituții rezidențiale;
- din familiile socialmente-vulnerabile.

La fel, rog să prezentați informație privind **măsurile de protecție împotriva îmbolnăvirii cu virusul COVID 19 în instituțiilor rezidențiale, centrele de plasament și serviciile pe care le aveți în subordine și în care sunt plasați copii.**

O altă preocupare o reprezintă **pregătirea/instruirea asistenților sociali, din cadrul autorității tutelare privind asigurarea protecția copiilor** în cazurile de izolare în carantină a unui membru al familiei, bănuț ca purtător de virus.

Monitorizând respectarea drepturilor copilului în această perioadă, am sesizat probleme ce țin inclusiv de **dotarea cu echipament de protecție corespunzător a asistenților sociali** care se plâng că duc lipsă de măști de protecție, mănuși și soluții dezinfectante, în contextul dat, rog să va expuneți și asupra acestui aspect.

Conștientizez gravitatea problemelor pe care urmează a fi soluționate de instituția pe care o reprezentați, dar notez faptul că în situațiile de criză precum este epidemia provocată de virusul COVID-19, totuși obligația statului de a asigura respectarea drepturilor copiilor rămâne pe agenda autorității tutelare.

O atenție și asistență sporită în această perioadă o necesită și **copiii în situație de stradă**, căruia la fel, trebuie să-i fie asigurat un trai decent care să permită dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială, obligație asumată de către stat în contextul ratificării Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

În această ordine de idei, reiterez și mențiunile experților ONU, care le reamintește urgent Statelor că orice măsuri de urgență ca răspuns la COVID-19, care trebuie să fie proporționale, necesare și nediscriminatorii”.

Experții în drepturile omului își manifestă îngrijorarea și în privința persoanelor cu dizabilități ce țin de îndrumarea și sprijinul necesar pentru protejarea acestora în timpul pandemiei COVID-19 în curs de desfășurare. În acest context, expertul ONU pentru drepturile omului, Catalina Devandas a menționat că „Persoanele cu dizabilități consideră că au fost lăsate în urmă”. „Măsurile de conținere, cum ar fi distanțarea socială și izolarea de sine, pot fi imposibile pentru cei care se bazează pe sprijinul celorlalți să mănânce, să se îmbrace și să se îmbăie”. „Acest sprijin este de bază pentru supraviețuirea lor, iar statele trebuie să ia măsuri suplimentare de protecție socială pentru a garanta continuitatea sprijinului într-o manieră sigură pe toată perioada crizei”².

---

² <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25725&LangID=E>

Subsecvent, consider imperios să reamintesc și prevederile Declarației Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CM CoE) privind Consolidarea drepturilor copilului - drept cheie pentru viitorul Europei, adoptată în cadrul reuniunii din 11 martie 2020, care reconfirmă angajamentul statului **de a proteja drepturile copilului, în deosebi în perioadele de criză, când există riscul major de a trece cu vederea sau de a compromite drepturile copiilor, în special a copiilor aflați în situații de vulnerabilitate**³.

Și Rețeaua europeană a mediatorii pentru copii (ENOC) a prezentat Declarația Biroului ENOC „Drepturile copiilor în contextul focarului COVID-19”, prin care se indică că ENOC continua să monitorizeze îndeaproape situația tuturor copiilor, precum și răspunsurile din partea autorităților locale, naționale și europene în timpul și după sfârșitul acestuia măsuri de izolare.

ENOC, punctează că în situația creată fiind impuse măsuri generale de izolare, statul pentru a proteja populația, **trebuie să introducă aranjamente speciale pentru copiii vulnerabili care necesită îngrijiri suplimentare în afara familiei pentru a îi păstra în siguranță și a le asigura dezvoltare fizică și emoțională.**

ENOC reconfirmă **obligatia statului de a asigura adăpost pentru toți copiii străzii, precum și pentru toți cei neînsoțiți în locuri de primire corespunzătoare.**

După cum cunoașteți, monitorizarea copiilor aflați în situație de stradă este una dintre preocupările de bază ale Ombudsmanului Copilului, aceasta devenind și mai îngrijorătoare, în condițiile situației pandemice create de noul virus COVID-19.

În acest context, solicit să mă informați despre măsurile întreprinse față de copiii aflați în situație de stradă, locul aflării și cine monitorizează situația acestora.

Întru implementarea inițiativei „Guvern fără hârtie”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 710 din 20 septembrie 2011 cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e - Transformare), informația solicitată urmează a fi transmisă prin intermediul poștei electronice tamara.tentiuc@ombudsman.md

Cu respect,

Maia BĂNĂRESCU,
Avocat al Poporului pentru drepturile copilului

---

³ Declaration by the Committee of Ministers on “strengthening the rights of the child as the key to a “future-proof” Europe” (Adopted by the Committee of Ministers on 11 March 2020 at the 1370th meeting of the Ministers' Deputies)